

Από την Εισηγητική Έκθεση του Ν. 2817/2000

Άρθρο 13

Η ανάγκη επανεξέτασης των χαρακτηριστικών, των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των εκτός του ΔΕΠ κατηγοριών προσωπικού των ΑΕΙ έχει προκύψει αφ' ενός μεν από την εμπειρία 17 χρόνων εφαρμογής του Νόμου Πλαισίου του 1982, αφ' ετέρου δε από τις σύγχρονες εξελίξεις σε ό,τι αφορά την οργάνωση του έργου (διδακτικού και μη) των Πανεπιστημίων και την πλέον αποτελεσματική και αποδοτική επιτέλεσή του.

Ενδεικτικά θα μπορούσαν να αναφερθούν τα ακόλουθα σημεία, μέσα από τα οποία θεμελιώνεται η αναγκαιότητα για μία τέτοιας μορφής επανεξέταση των πραγμάτων:

- Οι αναγκαιότητες που εξυπηρετούνται από το Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (ΕΕΠ) έχουν σήμερα διευρυνθεί σημαντικά, τόσο από την άποψη των ειδικών γνωστικών αντικειμένων (π.χ. εφαρμοσμένες τέχνες, θέατρο, ρυθμική αγωγή κλπ.), όσο και από την άποψη των ειδικών μορφών διδακτικού έργου (π.χ. εξειδικευμένη εργαστηριακή, κλινική ή πρακτική άσκηση σε εφαρμογές της οικείας επιστήμης) για τις οποίες απαιτούνται είτε ειδικά τεχνικά προσόντα είτε ανάλογη εμπειρία. Πρόκειται ακριβώς για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η εμπειρία έχει δείξει τελικά ότι η χρησιμοποίηση μεταπτυχιακών φοιτητών για την επιτέλεση επικουρικού διδακτικού έργου δεν είναι πάντοτε αποτελεσματική.
- Η πολυμορφία και η διαφορετικότητα του έργου που επιτελούν σήμερα οι διάφορες υποκατηγορίες προσωπικού στο εσωτερικό του Ειδικού Διοικητικού Τεχνικού Προσωπικού (ΕΔΤΠ), αφ' ενός μεν προκαλεί συγχύσεις αρμοδιοτήτων, αφ' ετέρου δε αποτελεί αξεπέραστο εμπόδιο στην αποσαφήνιση της φυσιογνωμίας και στη διαμόρφωση μίας ευκρινούς ταυτότητας για τη συγκεκριμένη αυτή κατηγορία προσωπικού.
- Φαίνεται πλέον να υπάρχει σοβαρός προβληματισμός στα Πανεπιστήμια για το κατά πόσο όντως υφίσταται η αναγκαιότητα για εξειδικευμένο διοικητικό έργο στο επίπεδο του Τομέα ή του Εργαστηρίου ή της Κλινικής, την οποία εξυπηρέτησε εξ αρχής η δημιουργία του ΕΔΤΠ. Η επακόλουθη διάσπαση του επιτελούμενου στα ΑΕΙ διοικητικού έργου, η οποία πρέπει να σημειωθεί ότι δεν ανταποκρίνεται στα διεθνώς κρατούντα σήμερα, φαίνεται να περιορίζει σε σημαντικό βαθμό τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα του διοικητικού μηχανισμού, δημιουργώντας μάλιστα αναίτιες επικαλύψεις αλλά και συγκρούσεις αρμοδιοτήτων ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα της Διοίκησης.

Ακριβώς οι διαπιστώσεις αυτές οδηγούν στην αναγκαιότητα αναμόρφωσης των χαρακτηριστικών, των ρόλων και των αρμοδιοτήτων των τριών πέραν του ΔΕΠ κατηγοριών προσωπικού των ΑΕΙ, δηλαδή του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), του Ειδικού Διοικητικού Τεχνικού Προσωπικού (ΕΔΤΠ)

και του Διοικητικού Προσωπικού (ΔΠ). Τα βασικά σημεία αυτής της πρότασης αποτυπώνεται στην προτεινόμενη διάταξη και περιγράφονται συνοπτικά στη συνέχεια.

Στη θέση του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού διαμορφώνεται μία νέα κατηγορία διδακτικού προσωπικού, το Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ), το οποίο καλύπτει ουσιαστικά δύο ειδικής μορφής διδακτικές δραστηριότητες: Εκείνη που ήδη ασκούσε και σήμερα το ΕΕΠ, μόνο που διευρύνονται τα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει αυτή, και εκείνη που και σήμερα ασκείται από μέλη ΕΔΤΠ με ειδικά προσόντα και η οποία συνίσταται σε εργαστηριακό / εφαρμοσμένο διδακτικό έργο που αφορά κατά κύριο λόγο τη διεξαγωγή εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων, όπως επίσης και τη διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων στα πεδία εφαρμογής των οικείων επιστημών.

Η κατά τα ανωτέρω δεύτερη συνιστώσα που αφορά το εργαστηριακό διδακτικό έργο δεν συνεπάγεται σε καμία περίπτωση αναβίωση της παλιάς κατηγορίας του επικουρικού διδακτικού προσωπικού, δηλαδή των Βοηθών και Επιστημονικών Συνεργατών. Όπως είναι γνωστό, η ισχύουσα σήμερα νομοθεσία προβλέπει ότι η επικουρία των μελών ΔΕΠ στην άσκηση των φοιτητών και στη διεξαγωγή φροντιστηρίων και φροντιστηριακών και εργαστηριακών ασκήσεων πραγματοποιείται από μεταπτυχιακούς φοιτητές που προσλαμβάνονται από τα ΑΕΙ με ωριαία αντιμισθία (Ν. 2327/95, άρθρο 15 παρ. 1). Η εργαστηριακή διδακτική συνιστώσα του έργου του ΕΕΔΙΠ αποσκοπεί στην αντιμετώπιση ειδικών μορφών διδακτικού έργου (π.χ. εξειδικευμένη εργαστηριακή, κλινική ή πρακτική άσκηση σε εφαρμογές της οικείας επιστήμης) για τις οποίες απαιτούνται είτε ειδικά τεχνικά προσόντα είτε ανάλογη εμπειρία.

Στη θέση του Ειδικού Διοικητικού Τεχνικού Προσωπικού (ΕΔΤΠ) διαμορφώνεται μία νέα κατηγορία προσωπικού, το Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (ΕΤΕΠ) του οποίου το έργο έχει πλέον καθαρά χαρακτηριστικά εξειδικευμένης τεχνικής εργαστηριακής υποστήριξης. Η παροχή εργαστηριακού διδακτικού έργου αποτελεί πλέον αρμοδιότητα του ΕΕΔΙΠ, ενώ η παροχή εξειδικευμένου έργου διοικητικής υποστήριξης μεταφέρεται πλέον στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Προσωπικού των Ιδρυμάτων.

Με την προτεινόμενη διάταξη αποσαφηνίζεται πλέον το τοπίο στις πέραν του ΔΕΠ κατηγορίες προσωπικού, διευκρινίζονται και οριοθετούνται οι αρμοδιότητες, αναγνωρίζονται και αναδεικνύονται η σημασία και η διαφορετικότητα των ρόλων και, εν τέλει, εξορθολογίζονται οι λειτουργίες της κάθε κατηγορίας. Ο εξορθολογισμός εκτείνεται και στις διατάξεις που αφορούν τη συμμετοχή των νέων κατηγοριών προσωπικού στα συλλογικά όργανα λήψης αποφάσεων στα διάφορα ακαδημαϊκά επίπεδα.

Ένα ακόμη σημαντικό ζήτημα που επιχειρείται να αντιμετωπιστεί με την προτεινόμενη διάταξη είναι και η σύγχυση που διακρίνει την υφιστάμενη νομοθεσία ως προς τη χρήση των όρων "εκπαιδευτικό" και "διδακτικό" έργο. Η χρησιμοποίηση του ενός ή του άλλου όρου στη νομοθεσία γίνεται χωρίς

καμία ειδική αιτία και χωρίς συσχέτιση είτε προς το ουσιαστικό περιεχόμενο του επιτελούμενου έργου είτε προς τη διεθνή ορολογία η οποία χρησιμοποιεί αποκλειστικά τον όρο "teaching" και κατ' επέκταση "teaching staff" ή "teaching personnel". Ακριβώς για την άρση αυτής της αντίφασης, καθιερώνεται η ενιαία χρήση του όρου "διδασκτικό έργο" και κατ' επέκταση του όρου "διδασκτικό προσωπικό". Βεβαίως εξακολουθεί να υφίσταται η διάκριση μεταξύ αυτοδύναμου και μη αυτοδύναμου διδασκτικού έργου. Όπως είναι δε γνωστό, αυτοδύναμο διδασκτικό έργο επιτελούν, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μόνο τα μέλη ΔΕΠ και ορισμένες ακόμη κατηγορίες διδασκόντων που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις, όπως είναι οι Επισκέπτες Καθηγητές, οι Ειδικοί Επιστήμονες, οι Εντεταλμένοι Επίκουροι Καθηγητές και οι διδάσκοντες βάσει του ΠΔ 407/80 όταν προσλαμβάνονται για τον σκοπό αυτό. Όλες οι άλλες περιπτώσεις διδασκτικού προσωπικού, σύμφωνα πάντοτε με τον νόμο, επιτελούν μη αυτοδύναμο διδασκτικό έργο.

Τέλος, με τις μεταβατικές διατάξεις και με τις πολλαπλές δυνατότητες επιλογής που παρέχονται, λαμβάνεται πρόνοια για την πλέον αποτελεσματική αλλά και δίκαιη ένταξη του υπηρετούντος σήμερα προσωπικού στις νέες κατηγορίες, ενώ παράλληλα παρέχεται και η ευχέρεια επιλογής της παραμονής σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις. Σημειώνεται τέλος ότι με τις μεταβατικές διατάξεις ρυθμίζεται και η εκκρεμότητα που υπάρχει σε αρκετά ΑΕΙ ως προς το επιστημονικό εκείνο προσωπικό, το οποίο είτε έχει μονιμοποιηθεί με διάφορους νόμους στο παρελθόν είτε οι συμβάσεις του έχουν μετατραπεί σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, και το οποίο τυπικά με ανήκει στη Διοίκηση, ουσιαστικά δε επιτελεί επιστημονικό έργο είτε στην εκπαίδευση είτε στην έρευνα.